

PRAVIDLÁ ORIENTAČNÉHO BEHU

OBSAH

1. CHARAKTERISTIKA ORIENTAČNÉHO BEHU A PLATNOSŤ PRAVIDIEL.....	2
2. KLASIFIKÁCIA PRETEKOV V ORIENTAČNOM BEHU.....	2
3. SÚŤAŽE V ORIENTAČNOM BEHU A ORGANIZOVANIE PRETEKOV.....	3
4. ÚČASŤ NA PRETEKOCH	4
5. PROPOZÍCIE PRETEKOV.....	5
6. ŠTARTOVÁ LISTINA	6
7. KATEGÓRIE	7
8. PRIESTOR PRETEKOV A MAPY	8
9. TRATE.....	9
10. ZAKRESŤOVANIE TRATÍ A DOTLAČE V MAPE	10
11. OPIS TRATE.....	11
12. ZNAČENIE V TERÉNE.....	11
13. OZNAČENIE A VYBAVENIE KONTROLNÝCH STANOVÍŠŤ V TERÉNE	12
14. PRETEKÁRSKY PREUKAZ	12
15. CENTRUM PRETEKOV, ZHROMAŽDISKO PRETEKOV	13
16. ŠTART	13
17. SPRÁVANIE SA POČAS PRETEKOV A PRECHOD KS	14
18. CIEĽ.....	15
19. PRETEKY ŠTAFIET	15
20. MERANIE ČASU A PREDBEŽNÉ VÝSLEDKY.....	16
21. URČOVANIE PORADIA, VÝSLEDKOVÁ LISTINA	16
22. VYBAVENIE PRETEKÁRA	16
23. FAIR PLAY	17
24. NÁMIETKY A PROTESTY	18
25. PORUŠENIE ŠPORTOVO-TECHNICKÝCH PREDPISOV	18

1. Charakteristika orientačného behu a platnosť pravidiel

1. 1. Orientačný beh (ďalej len OB) je druh orientačného športu, v ktorom sa pretekár peším pohybom (behom) snaží v čo možno najkratšom čase prejsť určeným počtom označených miest v teréne – kontrolnými stanovišťami, (skrátene KS) len s pomocou mapy so zakreslenou traťou, buzoly a opisu KS. Označenie “pretekár” znamená príslušných jednotlivcov akéhokoľvek pohlavia, hliadku alebo družstvo.
1. 2. Trať pretekov musí byť navrhnutá tak, aby preverila bežecké aj orientačné schopnosti pretekára, pričom orientačné schopnosti majú rozhodovať.
1. 3. Za preteky v OB v rámci SZOŠ sú považované preteky organizované SZOŠ a jeho zložkami (územné orgány, oddiely, kluby).
1. 4. Za preteky v OB mimo SZOŠ sú považované preteky, organizované subjektmi mimo SZOŠ. Na takýchto pretekoch je nutné dodržiavať ustanovenia týchto pravidiel v primeranom rozsahu tak, aby zostal zachovaný charakter orientačného behu ako športu, definovaného článkami 1. 1. a 1.2. týchto pravidiel.
1. 5. SZOŠ upresňuje tieto pravidlá na podmienky pretekov a dlhodobých súťaží v rámci SZOŠ Súťažným poriadkom, Vykonávacími predpismi, Registračným poriadkom, Prestupovým poriadkom a inými predpismi a nariadeniami (ďalej len ostatné predpisy SZOŠ).
1. 6. Všetci účastníci pretekov v rámci SZOŠ (podľa čl. 4. 1.) sú povinní riadiť sa týmito pravidlami, ostatnými predpismi SZOŠ, a všeobecnými právnymi predpismi, ktoré sa dotýkajú podmienok organizovania pretekov a účasti na nich.
1. 7. Tieto pravidlá sú platné od 1. 2. 2015. Výkladom týchto pravidiel poveril Slovenský zväz orientačných športov (ďalej len SZOŠ) sekciu OB SZOŠ a ich zmeny sú možné v súlade so Stanovami SZOŠ.

2. Klasifikácia pretekov v orientačnom behu

2. 1. Preteky v OB klasifikujeme (rozdeľujeme) podľa:
 - súťažiaceho subjektu,
 - práva účasti,
 - času konania počas dňa,
 - poradia priechodu kontrolnými stanovišťami,
 - dĺžok tratí,
 - etapovitosti.
2. 2. Preteky podľa súťažiaceho subjektu:
 - 2.2.1. Preteky jednotlivcov – jednotlivci súťažia samostatne.
 - 2.2.2. Preteky štafiet – najmenej dvaja jednotlivci súťažia po sebe.
 - 2.2.3. Preteky družstiev – najmenej dvaja jednotlivci súťažia samostatne a ich časy sa sčítavajú.
 - 2.2.4. Preteky hliadok – najmenej dvaja jednotlivci súťažia spolu od štartu až po cieľ, na trati spolupracujú.
2. 3. Preteky podľa práva účasti:
 - 2.3.1. Organizátor pretekov v OB môže stanoviť podmienky účasti.
 - 2.3.2. Všetky preteky v OB vypisované SZOŠ a jeho zložkami sú otvorené, to znamená, že sa ich môžu zúčastňovať aj pretekári neregistrovaní v SZOŠ.
2. 4. Preteky podľa času konania počas dňa:

- 2.4.1. Denné preteky sa musia konať za denného svetla. Prvý pretekár môže štartovať najskôr 1 hodinu po východe slnka, posledný tak, aby od jeho štartu vypršal limit najneskôr 1 hodinu pred západom slnka.
- 2.4.2. Nočné preteky sa musia konať za tmy. Prvý pretekár môže štartovať najskôr hodinu po západe slnka, posledný tak, aby od jeho štartu vypršal limit skôr než 30 minút pred východom slnka.
- 2.4.3. Kombinované preteky (deň – noc, noc – deň) sú tie, ktoré nespĺňajú ustanovenia uvedené v čl. 2.4.1. alebo v čl. 2.4.2.
- 2. 5. Preteky podľa poradia absolvovania KS:**
- 2.5.1. Preteky s určeným (pevným) poradím KS – poradie určí organizátor.
- 2.5.2. Preteky s neurčeným (voľným) poradím KS – poradie si volí pretekár.
- 2. 6. Preteky podľa dĺžok tratí (disciplíny OB) sú definované predpokladanými časmi víťazov. V terminológii IOF (čl. 1.2. pravidiel IOF) uvedenému zodpovedá:**
2.6.1. Preteky na dlhých tratiach – časy podľa čl. 9. 10.	long
2.6.2. Preteky na stredných tratiach – časy podľa čl. 9. 11.	short, middle
2.6.3. Preteky na ultra dlhých tratiach – časy podľa čl. 9. 12.	ultralong (indurance)
2.6.4. Preteky v šprinte – časy podľa čl. 9. 14.	sprint
- 2. 7. Preteky podľa etapovitosti:**
- 2.7.1. Jednorazové - jedny preteky v jednom súvislom časovom intervale (s celkovým trvaním do 24 hodín).
- 2.7.2. Etapové - najmenej dva preteky nasledujúce po sebe v oddelených intervaloch v krátkom časovom období (medzi odštartovaním dvoch po sebe nasledujúcich etáp neuplynie viac ako 48 hodín) s jednými celkovými výsledkami. Obvykle jednotlivé etapy nasledujú v dňoch bezprostredne po sebe.
- 2.7.3. Iné - ktoré nespĺňajú definíciu podľa čl. 2.6.1. ani čl. 2.6.2., napríklad ak hlavným pretekom predchádzajú kvalifikačné preteky.

3. Súťaže v orientačnom behu a organizovanie pretekov

- 3. 1.** Vykonávacími predpismi na príslušný rok SZOŠ (Sekcia OB SZOŠ) vypisuje dlhodobé súťaže v súlade so Súťažným poriadkom SZOŠ. Zároveň Sekcia OB SZOŠ vypisuje jednotlivé preteky, zaradené do súťaží.
- 3. 2.** Vypisovateľom súťaží i pretekov v rámci SZOŠ môžu byť aj zložky SZOŠ (územné orgány, oddiely, kluby).
- 3. 3.** Organizátorom pretekov, vypísaných SZOŠ, môže byť len klub, registrovaný v SZOŠ alebo obec. Organizovať preteky, vypísané SZOŠ, môže aj iný právny subjekt, ale iba za odbornej spolupráce SZOŠ alebo klubu, registrovaného v SZOŠ.
- 3. 4.** Pre organizovanie pretekov mimo SZOŠ platí čl. 1. 4. týchto pravidiel.
- 3. 5.** Úlohou organizátora pretekov je:
- vybrať vhodný priestor na uskutočnenie pretekov
 - určiť vhodný termín konania sa pretekov
 - konať v súlade s platnými právnymi normami počas prípravy, v priebehu a po ukončení pretekov
 - zabezpečiť propagáciu pretekov
 - poskytnúť dostatočné informácie všetkým účastníkom (propozície, pokyny)
 - zabezpečiť účastníkom primerané zázemie (umývanie, WC, zdravotnícka pomoc)
 - zabezpečiť športovú stránku pretekov v súlade s platnými športovo-technickými predpismi
 - pripraviť kvalitné pretekárske mapy (v súlade s normami IOF)
 - pripraviť trate, zodpovedajúce disciplíne OB a úrovni podujatia
 - odprezentovať pretekárov
 - zostaviť štartovú listinu, odštartovať pretekárov, zmerať im čas, zostaviť výsledkovú listinu a protokol z pretekov

- skontrolovať, či všetci odštartovaní pretekári prišli do cieľa a v prípade potreby organizovať hľadanie chýbajúcich pretekárov
 - vyhlásiť víťazov
- 3. 6.** Na riadenie prípravy a na uskutočnenie pretekov menuje organizátor hlavných funkcionárov: riaditeľa pretekov, hlavného rozhodcu, autora (staviteľa) tratí. Títo funkcionári spolu s vedúcim štartu a vedúcim cieľa zastávajú hlavné rozhodcovské funkcie. Pri veľkých podujatiach je vhodné menovať aj tajomníka pretekov (čl. 3.9.).
- 3. 7.** Hlavní funkcionári pretekov musia zabezpečiť plnenie úloh organizátora pretekov, vyplývajúcich z čl. 3.5. týchto Pravidiel. Ich úlohou je tiež poučiť ostatných funkcionárov organizátora o správnom výkone funkcie.
- 3. 8.** Riaditeľ pretekov zodpovedá za zabezpečenie pretekov po všeobecnej organizačnej stránke a za ich materiálne zabezpečenie. Riaditeľ pretekov riadi funkcionársky kolektív a je zodpovedný za dodržiavanie všeobecne záväzných právnych noriem počas prípravy, v priebehu a pri likvidácii športovej akcie zo strany organizátora pretekov.
- 3. 9.** Tajomník pretekov je obvykle menovaný v prípade veľkých podujatí. Ak tajomník pretekov nie je menovaný, jeho povinnosti zabezpečuje riaditeľ pretekov. Tajomník pretekov musí zabezpečiť zverejnenie/oznámenie informácií k pretekom (propozície pretekov) vhodným spôsobom tak, aby informácie boli prístupné minimálne všetkým oddielom a klubom združeným v SZOŠ. Je osobou, ktorá podáva dodatočné informácie všetkým kontaktným osobám prihlásených oddielov a klubov. Je zodpovedný za primeranú propagáciu pretekov v médiách a za plnenie povinností organizátora voči reklamným partnerom.
- 3. 10.** Hlavný rozhodca pretekov zodpovedá za dodržiavanie platných športovo-technických predpisov SZOŠ (Pravidlá, Súťažný poriadok, Vykonávacie predpisy, Registračný poriadok, Disciplinárny poriadok) všetkými účastníkmi pretekov. V prípade zistenia porušenia týchto predpisov je povinný zasiahnuť a situáciu riešiť primeraným spôsobom tak, aby zostal zachovaný duch Pravidiel orientačného behu a fair-play.
- Hlavný rozhodca musí byť na pretekoch v čase ich konania sa osobne prítomný. Pokiaľ sa najneskôr v čase začiatku prezentácie na preteky nedostaví, určí riaditeľ pretekov jeho zástupcu s požadovanou rozhodcovskou kvalifikáciou, v krajnom prípade, ak takého nemá k dispozícii, určí osobu s nižšou rozhodcovskou kvalifikáciou a s bohatými športovými i funkcionárskymi skúsenosťami.
- 3. 11.** Autor (staviteľ) tratí navrhuje trate pre jednotlivé kategórie. Je zodpovedný za dodržanie Pravidiel orientačného behu a Súťažného poriadku pri návrhu tratí, tiež aj za správne a včasné označenie kontrolných stanovíšť v teréne pred časom nulového štartu pretekov.

4. Účasť na pretekoch

- 4. 1.** Účastníkmi pretekov v OB sú:
- pretekári (čl. 1. 1.),
 - funkcionári organizátora (t.j. rozhodcovia, technickí pracovníci a pod.),
 - ostatní účastníci.
- 4. 2.** Pretekári sa zúčastňujú pretekov na vlastné riziko, resp. riziko ich zákonných zástupcov.
- 4. 3.** Pretekár je povinný prihlásiť sa na preteky spôsobom, ktorý určí organizátor v propozíciách pretekov.
- 4. 4.** Na pretekoch v rámci SZOŠ môže registrovaný pretekár štartovať len za klub, v ktorom je platne registrovaný, alebo za ktorý hostuje.
- 4. 5.** Podrobnosti a prípadné výnimky z čl. 4. 4. stanovujú Registračný a Prestupový poriadok SZOŠ, prípadne Vykonávacie predpisy k súťažiam OB na príslušný rok.

5. Propozície pretekov

- 5.1. Propozície pretekov (ďalej len "propozície") vydáva organizátor. Propozície pretekov v rámci SZOŠ musia byť zverejnené v súlade so Súťažným poriadkom.
- 5.2. Propozície musia obsahovať minimálne tieto informácie:
- dátum a miesto konania pretekov,
 - klasifikácia pretekov (podľa kapitoly 2) a ich zaradenie do súťaží,
 - kategórie pretekárov, resp. kategórie prípustné pre jednotlivé úseky štafiet,
 - predpokladaný čas víťaza v jednotlivých kategóriách a v jednotlivých úsekoch štafiet, (môže byť odkazom na pravidlá, súťažný poriadok alebo vykonávacie predpisy),
 - názov organizátora, mená riaditeľa pretekov, hlavného rozhodcu, staviteľov tratí a autorov mapy,
 - adresa a kontakt na bližšie informácie,
 - forma prihlášok a dátum ich uzávierky,
 - vklad, ostatné poplatky, spôsob platenia,
 - miesto a čas prezentácie,
 - umiestnenie centra pretekov,
 - ubytovacie možnosti,
 - parkovacie možnosti v okolí centra pretekov a zhromaždiska,
 - upozornenie na prípadnú extrémnosť priestoru pretekov,
 - opis terénu, možných nebezpečenstiev a tréningových možností,
 - mierka mapy a interval vrstevníc, rozmery mapy,
 - či budú mapy vode odolne upravené,
 - čas nulového štartu,
 - nadmorskú výšku v prípade, ak 15 % trate leží vo výške viac ako 1200 m n. m.
- 5.3. Najneskôr v čase prezentácie pretekov v rámci SZOŠ musia byť pretekárom k dispozícii pokyny v písomnej podobe v slovenskom jazyku.
- 5.4. Ak organizátor akceptoval prihlášky pretekárov z cudziny, musí pripraviť pokyny aj v anglickom jazyku, alebo v jazyku, zrozumiteľnom zahraničným pretekárom.
- 5.5. Pokyny musia obsahovať minimálne tieto informácie:
- dátum a miesto konania pretekov,
 - klasifikácia pretekov (podľa kapitoly 2) a ich zaradenie do súťaží,
 - kategórie pretekárov, resp. kategórie prípustné pre jednotlivé úseky štafiet, pre ktoré sú pripravené pretekárske trate,
 - predpokladané časy víťazov v jednotlivých kategóriách alebo v jednotlivých úsekoch štafiet,
 - názov organizátora, mená riaditeľa pretekov, hlavného rozhodcu, staviteľov tratí a autorov mapy,
 - miesto a čas vydávania pretekárskych preukazov, štartových čísel,
 - opisy tratí a KS,
 - vzdialenosti medzi základnými miestami pretekov:
 - centrum pretekov – ubytovanie
 - centrum pretekov – zhromaždisko,
 - ubytovanie – zhromaždisko,
 - parkovisko – zhromaždisko,
 - zhromaždisko – štart (je vhodné uviesť aj prevýšenie),
 - zhromaždisko – cieľ,
 - parkovacie možnosti v okolí centra pretekov a zhromaždiska,
 - upozornenie na prípadnú extrémnosť priestoru pretekov, na zakázané a nebezpečné oblasti,
 - opis terénu, možných nebezpečenstiev a tréningových možností,
 - nadmorskú výšku v prípade, ak 15 % trate leží vo výške viac ako 1200 m n. m.,
 - mierka mapy a interval vrstevníc, rozmery mapy, informáciu o vode odolnej úprave mapy,
 - použitý spôsob značenia v teréne podľa kapitoly 12,
 - informácie o občerstvovacích staniciach, o KS s rozhodcami, o traťových komisároch,
 - informácie o možnosti občerstvenia na štarte (v prípade cesty na štart dlhšej ako 1 km sa hlavne v teplom počasí podanie občerstvenia organizátorom odporúča),

- systém razenia,
- ak je použitý elektronický systém razenia, opis potrebných úkonov, ktoré je pretekár povinný vykonať pred štartom, na trati a v cieľi,
- čas nulového štartu (čas "000" – podľa čl. 6.2.1.),
- dĺžky tratí a prevýšenie,
- do kedy treba odovzdávať mapu v cieľi,
- časový limit pre jednotlivé kategórie a čas uzávierky cieľa, (podľa čl. 9. 18. a 9. 19.),
- podmienky podania protestu, resp. námietky,
- čas, kedy bude vyhlásenie výsledkov,
- spôsob a miesto zverejňovania priebežných výsledkov,
- umiestnenie šatní, sociálneho zariadenia, prvej pomoci,
- prípadné obmedzenie oblečenia,
- prípadné obmedzenie pohybu účastníkov pretekov v priestore pretekov (čl. 8. 2.).

6. Štartová listina

- 6. 1.** Preteky v OB sa štartujú intervalovo, hendikepovo alebo hromadne. Na pretekoch jednotlivcov je štart spravidla intervalový, pri štafetách a kombinovaných pretekoch hromadný. Na viacdenných pretekoch sa posledný deň používa spravidla štart hendikepový. Použitie hromadného štartu musí byť oznámené v propozíciách pretekov.
- 6. 2.** Pri intervalovom štarte platí:
- 6.2.1. Nulový štart (čas "000") je čas, odkedy beží časomiera pretekov (čl. 20. 1.). Organizátor pretekov stanovuje nulový štart v propozíciách (čl. 5. 2.), resp. v pokynoch (čl. 5. 5.) na konkrétnu hodinu a minútu.
- 6.2.2. Pretekári štartujú v celých minútach. Štartový čas pretekára sa uvádza v celých minútach, počítaný od nulového štartu. (Ak je napríklad nulový štart o 10:30 a štartový čas pretekára je 58, znamená to, že tento pretekár štartuje o 11:28.)
- 6.2.3. Minimálny štartový interval medzi dvomi pretekármi tej istej kategórie je 1 minúta.
- 6.2.4. Pretekár nesmie štartovať súbežne (v rovnakej minúte) s iným pretekárom z vlastnej kategórie.
- 6.2.5. Štartová listina má byť zostavená tak, aby na rovnaké prvé KS nevybiehali v jednej minúte pretekári viacerých kategórií.
- 6.2.6. Ak sú v štartovom poradí za sebou dvaja (viacerí) pretekári z jedného oddielu, pokiaľ je to možné, upraví sa štartové poradie tak, aby medzi nimi štartoval najmenej jeden pretekár iného oddielu, príp. vynechaním jedného štartového intervalu, ktorý ostane voľný.
- 6. 3.** Spoločné trate pre viacero kategórií:
- 6.3.1. Pretekár jednej kategórie nesmie štartovať medzi pretekármi inej kategórie.
- 6.3.2. Štartové poradie kategórií musí byť určené tak, aby výkonnostne silnejšia kategória (podľa rozhodnutia hlavného rozhodcu) štartovala pred výkonnostne slabšou.
- 6. 4.** Stážkové trate:
- 6.4.1 Spôsob štartovania na stážkových tratiach je podrobne opísaný v Súťažnom poriadku SZOŠ.
- 6. 5.** Podrobnosti zrebovania štartového poradia a zostavenia štartovej listiny na pretekoch v rámci SZOŠ rieši Súťažný poriadok.

7. Kategórie

7. 1. Rozdelenie do kategórií podľa pohlavia a veku:

7.1.1. Pretekári sú rozdelení podľa pohlavia a veku do kategórií podľa čl. 7. 2.

7.1.2. Ženské kategórie sa označujú písmenom W a mužské kategórie písmenom M, číselné označenie znamená vek pretekára.

7.1.3. Na pretekoch v rámci SZOŠ sa používajú len označenia kategórií podľa čl. 7. 2., všetky kategórie však nemusia byť vypisované. Pre príslušné kategórie môže organizátor vypísať podkategórie v zmysle Súťažného poriadku. Rovnako Súťažný poriadok môže definovať špeciálne kategórie pre začiatočníkov v závislosti na ich veku a technických zručnostiach.

7.1.4. Na pretekoch mimo SZOŠ môže byť použité aj iné rozdelenie pretekárov a označenie kategórií.

7. 2. Kategórie podľa pohlavia a veku:

Ženy W	Muži M
W -10	M -10
W -12	M -12
W -14	M -14
W -16	M -16
W -18	M -18
W -20	M -20
W 21-	M 21-
W 35-	M 35-
W 40-	M 40-
W 45-	M 45-
W 50-	M 50-
W 55-	M 55-
W 60-	M 60-
W 65-	M 65-
W 70-	M 70-
W 75-	M 75-
W 80-	M 80-
W 85-	M 85-

- 7.2.1. Stuzkové trate sú podrobne opísané v Súťažnom poriadku.
- 7.2.2. Pretekári mladší ako 21 rokov patria do príslušnej kategórie do konca kalendárneho roka, v ktorom dosiahnu vek, daný označením kategórie. Pretekári starší ako 20 rokov patria do príslušnej kategórie od začiatku kalendárneho roka, v ktorom dosiahnu vek, daný označením kategórie.
- 7.2.3. Pretekári vo vekových kategóriách W 35- a M 35- a starší môžu štartovať v mladších kategóriách do W 21- a M 21- vrátane.
- 7.2.4. Pretekári kategórií W -20, M -20 a mladší môžu štartovať vo všetkých starších kategóriách až do W 21- a M 21- vrátane.
- 7.2.5. Ženy môžu štartovať v príslušných mužských kategóriách (čl. 5.1. Pravidiel IOF).
- 7.2.6. Pretekár môže na jedných pretekoch štartovať len v jednej kategórii. Pre preteky v rámci SZOŠ môžu byť Súťažným poriadkom SZOŠ upravené výnimky.
- 7.2.7. Ak sú v jedných pretekoch pre tú istú kategóriu vypísané trate rôznych dĺžok, označí sa kategória pre dlhšiu trať písmenom L (long) a pre kratšiu trať písmenom S (short), (napr. W -18AL, W -18AS), kategórie zaužívaných dĺžok tratí sa osobitne neoznačujú.
- 7.2.8. V štafetových pretekoch sú príslušné kategórie vypísané pre všetky úseky jednotne, alebo pre každý úsek osobitne (napr. prvý úsek M -18, druhý úsek M 35-, tretí úsek W -14, ...).
- 7.2.9. V štafetových pretekoch v rámci SZOŠ sú vypisované kategórie:

W -14	W -18	W 19-	W 35-	W 45-	W 55-
M -14	M -18	M 19-	M 35-	M 45-	M 55-

8. Priestor pretekov a mapy

8. 1. Preteky sa musia konať v teréne, vhodnom na postavenie tratí príslušnej obťažnosti pri rešpektovaní vlastníckych práv majiteľov pozemkov a práv užívateľov pozemkov v zmysle platných právnych poriadkov Slovenskej republiky.
8. 2. Priestor pretekov sa z hľadiska pohybu účastníkov pretekov (čl. 4. 1.) rozdeľuje na:
- priestor tratí, kde sú postavené trate pretekov,
 - zakázané priestory v priestore tratí,
 - zakázané priestory mimo priestoru tratí,
 - nebezpečné priestory,
 - ostatný priestor.
- Organizátor môže v pokynoch (viď čl. 5. 5.) obmedziť pohyb účastníkov pretekov v priestore pretekov.
8. 3. Mapa má byť obrazom terénu s presnosťou, množstvom detailov a úplnosťou adekvátnymi stupňu a úrovni daných pretekov. Na preteky v rámci SZOŠ musí byť vyhotovená v súlade s mapovým kľúčom ISOM 2000 alebo ISSOM 2007, resp. jeho neskoršími zmenami a doplnkami.
8. 4. Mierka mapy je spravidla 1:15 000. Na preteky na stredných tratiach a v štafetách sa odporúča používať mierku mapy 1:15 000, resp. 1:10 000. Na preteky v šprinte je odporúčaná mierka mapy 1:5 000, resp. 1:4 000.
8. 5. Zakázané priestory a neprekonateľné prekážky definujú medzinárodné mapové normy ISOM 2000 a ISSOM 2007. Organizátor pretekov je povinný pri konkrétnych pretekoch pretekárom oznámiť (v pokynoch k pretekom) tie porušenia obmedzení pohybu pretekárov podľa medzinárodných mapových noriem, za ktoré nebude a za ktoré bude trestať pretekárov diskvalifikáciou podľa čl. 23. 10. (napríklad vzhľadom na ročné obdobie alebo iné okolnosti).
8. 6. Zmeny, ktoré vznikli v teréne po vytlačení máp a ktoré by mohli mať vplyv na regulárnosť pretekov, musia byť do máp dotlačené, resp. dokreslené. Na túto skutočnosť musia byť pretekári upozornení v pokynoch k pretekom.
8. 7. Ak sa v minulosti konali preteky v OB v rovnakom priestore, organizátor je povinný predchádzajúcu verziu mapy zverejniť v centre pretekov.

9. Trate

- 9.1. Pri návrhu tratí pre jednotlivé kategórie (čl. 7. 2.) je potrebné brať do úvahy vek a skúsenosti pretekárov.
- 9.2. Pre jednotlivé disciplíny OB (čl. 2. 6.) platí:
- 9.2.1. Preteky na dlhých tratiach – rozhodujúcim prvkom sú dlhé postupy medzi KS, voľba postupov, rôzna dĺžka úsekov medzi KS, minimálne 2/3 trate vedú v lesnom teréne.
- 9.2.2. Preteky na stredných tratiach – rozhodujúcim prvkom je voľba postupov, krátke úseky medzi KS, cez menej orientačne zaujímavé pasáže vedú dlhé postupy, minimálne 1/2 trate vedie v lesnom teréne.
- 9.2.3. Preteky na ultra dlhých tratiach – rozhodujúcim prvkom sú dlhé postupy medzi KS, vytrvalosť, odhad bežeckej rýchlosti, veľký počet KS, minimálne 2/3 trate vedú v lesnom teréne.
- 9.2.4. Preteky v šprinte – rozhodujúcim prvkom je veľmi rýchly beh a detailné čítanie mapy veľkej mierky, trať nemusí viesť v lesnom teréne, môže prebiehať aj v intravilánoch miest a obcí.
- 9.2.5. Preteky štafiet – rozhodujúcim prvkom je hromadný štart, pretekánie v kontakte s inými bežcami vo veľmi rýchlom behu, niektoré KS sú spoločné, niektoré postupy sú rozvetvené, minimálne 1/2 trate vedie v lesnom teréne.
- 9.3. Základnými prvkami trate sú štart, kontrolné stanovišťa a cieľ.
- 9.4. Štart pretekov je miesto, kde sa pretekárovi začína merať čas.
- 9.5. Mapový štart je miesto, od ktorého sa pretekár začína orientovať podľa mapy a nemusí byť zhodné so štartom pretekov.
- 9.6. Kontrolné stanovište (skrátene KS) je miesto, ktoré musí pretekár medzi štartom a cieľom povinne absolvovať v zmysle čl. 1. 1.
- 9.7. Cieľ je miesto, kde sa pretekárovi meria výsledný čas a kde sa mu preteky končia.
- 9.8. Značený úsek je časť trate, ktorý je v teréne vyznačený viditeľným spôsobom a ktorý pretekár musí povinne absolvovať po celej jeho dĺžke. Slúži na dovedenie pretekárov do určitého miesta (napr. do cieľa), pri prekonávaní komunikácií, pri obchádzaní nebezpečných priestorov a pod.
- 9.9. Dĺžka trate sa meria po priamke od štartu cez jednotlivé KS až po cieľ. V prípade, že táto priamka vedie cez zakázaný priestor alebo nepriechodné miesta, meria sa dĺžka trate po spojnici, ktorá zachytáva najkratší možný postup. Značené úseky trate sa započítavajú do jej dĺžky vo svojej skutočnej dĺžke. Prevýšenie sa určuje ako súčet všetkých stúpaní po trase predpokladaného optimálneho postupu pretekárov. Prevýšenie by nemalo presiahnuť hodnotu 4 % z dĺžky trate, určenej podľa čl. 9. 10.
- 9.10. Dĺžky tratí pri pretekoch na dlhých tratiach musia byť volené tak, aby časy víťazov boli nasledovné (časy sú uvedené v minútach):

Kategória	Čas	Kategória	Čas	Kategória	Čas	Kategória	Čas
W -10	20	W 45-	45	M -10	20	M 45-	60
W -12	25	W 50-	45	M -12	25	M 50-	55
W -14	30	W 55-	45	M -14	40	M 55-	50
W -16	40	W 60-	45	M -16	50	M 60-	50
W -18	50	W 65-	45	M -18	60	M 65-	50
W -20	55	W 70-	45	M -20	70	M 70-	50
W 21-	65	W 75-	45	M 21-	90	M 75-	50
W 35-	55	W 80-	45	M 35-	70	M 80-	50
W 40-	50	W 85-	45	M 40-	65	M 85-	50

- 9.11. Pri pretekoch na stredných tratiach sú predpokladané časy víťazov v kategóriách W 21- a M 21- 30 až 40 minút, v ostatných mladších kategóriách v rozmedzí 20 až 25 minút, v ostatných starších (veteránskych) kategóriách

v rozmedzí 30 až 40 minút.

- 9. 12.** Pri pretekoch na ultra dlhých tratiach platia pre časy víťazov hodnoty uvedené v čl. 9. 10. zväčšené o 80 %. Preteky sa usporadúvajú len pre pretekárov kategórií W -18, M -18 a starších.
- 9. 13.** V nočnom OB platia pre časy víťazov hodnoty uvedené v čl. 9. 10. znížené o 20 %. Preteky sa usporadúvajú len pre pretekárov kategórií W -16, M -16 a starších.
- 9. 14.** Pri pretekoch v OB v šprinte sú predpokladané časy víťazov v rozmedzí 10 až 15 minút pre kat. M 21 a W 21, v ostatných kategóriách v rozmedzí 10 až 20 minút.
- 9. 15.** Dĺžky tratí v pretekoch štafiet musia byť také, aby najrýchlejší pretekári na jednotlivých úsekoch dosiahli nasledovné časy (v minútach):

Kat.	Čas	Kat.	Čas	Kat.	Čas	Kat.	Čas	Kat.	Čas	Kat.	Čas
W -14	20	W -18	35	W 19-	40	W 35-	30	W 45-	30	W 55-	30
M -14	25	M -18	40	M 19-	45	M 35-	35	M 45-	30	M 55-	30

- 9. 16.** Prípadné odchýlky od časov, uvedených v čl. 9. 10. až 9. 15. musia byť uvedené v propozíciách pretekov. Pre preteky v rámci SZOŠ ich určuje Súťažný poriadok.
- 9. 17.** Skutočné časy víťazov sa nesmú líšiť od časov, uvedených v čl. 9. 10. až 9. 15., o viac ako 15 %.
- 9. 18.** Časový limit pre jednotlivé kategórie určuje hlavný rozhodca. Určuje sa v minútach, pričom časový limit na absolvovanie trate je minimálne 200 % predpokladaného času víťaza v príslušnej kategórii. Pretekárovi s vyšším výsledným časom ako určuje limit sa nepridružuje poradie vo výsledkovej listine (viď čl. 21. 7.).
- 9. 19.** Čas uzávierky cieľa sa stanoví ako vyšší z časov, získaných pripočítaním časového limitu k času posledného štartujúceho pretekára v kategórii s najdlhšou traťou, resp. pripočítaním časového limitu k času posledného štartujúceho pretekára v kategórii s najvyšším počtom štartujúcich.
- 9.19.1. Ak nie je časový limit vypísaný, čas uzávierky cieľa stanoví hlavný rozhodca.
- 9.19.2. Pretekári, ktorí prešli cieľom po čase jeho uzávierky, sú diskvalifikovaní.
- 9. 20.** V kategóriách, kde predpokladaný čas víťaza je vyšší ako 1 hodina, musí organizátor zabezpečiť občerstvenie na trati v intervaloch, zodpovedajúcim tridsiatim minútam behu v rýchlosti víťaza. Pri sťažených podmienkach (napr. horúčavy) musí byť občerstvenie poskytnuté aj ďalším kategóriám a odporúča sa poskytnúť občerstvenie aj na štarte pretekov. Spôsob realizácie občerstvenia na pretekoch v rámci SZOŠ určuje Súťažný poriadok.
- 9. 21.** Občerstvovacia stanica môže byť umiestnená na KS alebo mimo neho (najčastejšie na predpokladanej trase postupu pretekárov viacerých kategórií) a musí byť vyznačené v mape. Ponúkaným nápojom musí byť aspoň pitná voda, v prípade rôznych nápojov aj pitná voda. Sortiment občerstvenia musí byť uvedený v pokynoch a organizátor musí zabezpečiť jeho dostatočné množstvo.

10. Zakresľovanie tratí a dotlače v mape

- 10. 1.** Trate sú v mape zakresľované nasledovným spôsobom:
- mapový štart ako začiatok orientácie – rovnostranný trojuholník o dĺžke strany 7 mm, ktorý jedným vrcholom smeruje k prvému KS,
 - kontrolné stanovišťa – kružnice s priemerom 5 až 6 mm,
 - značený úsek – prerušovaná čiara,
 - cieľ – sústredné kružnice s priemerom 5 a 7 mm,
 - tlačené piktogramy – políčka 5 až 7 mm.
- 10. 2.** Trojuholník a krúžky sú centrované na objekte štartu, KS a cieľa v mape. Ich stred sa neoznačuje.

10. 3. Kontrolné stanovištia sú číslované v predpísanom poradí. Čísllice sú orientované na sever a umiestnené tak, aby nezakrývali dôležité detaily v mape.
10. 4. Trojuholník a krúžky sú v príslušnom poradí spojené priamymi čiarami (s výnimkou značených úsekov). Z dôvodov zachovania čitateľnosti mapy je možné časti čiar a krúžkov vynechať.
10. 5. Akýkoľvek značený úsek trate musí byť zakreslený v mape.
10. 6. Na pretekoch s neurčeným poradím KS sa trojuholník a krúžky nespájajú, pri krúžkoch sa uvádzajú len kódové označenia KS.
10. 7. Mapa musí byť zreteľne označená kategóriou, pre ktorú je zakreslená trať určená.
10. 8. Trate a ďalšie dodatočné značenie (zakázané a nebezpečné priestory, miesta prvej pomoci, občerstvovacie stanice a pod.) sú do máp zakreslené (tlačené, kreslené) transparentnou purpurovou (červeno-fialovou) farbou. Farby sú presne definované v mapových normách.

11. Opis trate

11. 1. Pri pretekoch v OB sa opis trate (mapový štart, jednotlivé KS a dobeh do cieľa) vyhotovuje buď slovným opisom alebo pomocou piktogramov v súlade s predpisom IOF "International Specification for Control Descriptions".
11. 2. Opis kontroly (opis KS) slúži na spresnenie miesta, kde sa nachádza KS.
11. 3. V opise kontrol sú uvedené poradové čísla kontrol, ich kódy a opis umiestnenia KS v teréne.
11. 4. Opisy tratí musia byť poskytnuté pretekárom spôsobom primeraným druhu a úrovni pretekov. Na medzinárodných a celoslovenských pretekoch sú opisy poskytované v piktogramoch.

12. Značenie v teréne

12. 1. Štart sa označuje nápisom ŠTART, umiestneným nad alebo pri štartovej čiare (na transparente a pod).
12. 2. Trasa na štart musí byť výrazne vyznačená po celej dĺžke od zhromaždiska do miesta štartu. Odporúčaný spôsob značenia sú modré a biele stužky. Po trase na štart sa odporúča oznamovať priebežnú vzdialenosť na štart, prípadne aj zostávajúce prevýšenie.
12. 3. Úsek medzi štartom a mapovým štartom musí byť jasne vyznačený v prípade, že tieto štarty nie sú zhodné. Odporúčaný spôsob značenia sú modré a biele stužky.
12. 4. Kontrolné stanovištia sa označujú podľa kapitoly 13.
12. 5. Cieľ sa označuje nápisom CIEĽ, umiestneným nad alebo pri cieľovej čiare (na transparente a pod).
12. 6. Úsek od posledného KS do cieľa musí byť jasne vyznačený. Odporúčaný spôsob značenia sú červené a biele stužky.
12. 7. Označenie hraníc nebezpečných priestorov musí byť v teréne jasne viditeľné. Odporúčaná je súvislá páska v kombinácii čiernej a výrazne žltej farby, doplnená nápsmi NEBEZPEČNÝ PRIESTOR.
12. 8. Ak sú hranice zakázaných priestorov zakreslené v mape (čl. 10. 8.), vyznačia sa v teréne súvislou páskou dobre

viditeľnej farby a nápismi VSTUP ZAKÁZANÝ, prípadne len týmito nápismi, doplnenými stužkami dobre viditeľnej farby.

12. 9. Značené úseky tratí musia byť v teréne vyznačené jasne viditeľným spôsobom, ktorý organizátor uvedie v pokynoch.

12. 10. Stužkové trate musia byť v teréne vyznačené jasne viditeľným spôsobom, ktorý organizátor uvedie v pokynoch.

12. 11. Organizátor musí použiť taký spôsob značenia v teréne, aby si pretekár nemohol význam značenia navzájom zameniť:

- hranice nebezpečných priestorov podľa čl. 12. 7.,
- hranice zakázaných priestorov podľa čl. 12. 8.,
- trasu na štart podľa čl. 12. 2.,
- úsek od posledného KS do cieľa podľa čl. 12. 6.,
- značené úseky tratí podľa čl. 12. 9.,
- stužkové trate podľa čl. 12. 10.

13. Označenie a vybavenie kontrolných stanovišť v teréne

13. 1. Vybavenie KS (lampióny, značiace zariadenia) musí byť rovnaké na všetkých KS trate. Na pretekoch v rámci SZOŠ je to lampión, umiestnený na stojane, na ktorom sú pripravené minimálne 1 raziace kliešte, respektíve elektronické raziace zariadenie.

13. 2. Vzájomná vzdialenosť KS:

13.2.1. KS musia byť od seba vzdialené najmenej 30 m. Ak sú KS osadené na rovnakom terénnom alebo bodovom objekte, ich minimálna vzdialenosť je 60 m.

13.2.2. Pri pretekoch v OB v šprinte musia byť KS od seba vzdialené najmenej 15 m. Ak sú KS osadené na rovnakom terénnom alebo bodovom objekte, ich minimálna vzdialenosť je 30 m.

13. 3. Kontrolné stanovište musí byť umiestnené mimo nebezpečných miest, značiace zariadenie musí byť bezpečne prístupné.

13. 4. Každé KS musí byť označené kódovým číslom, ktoré je umiestnené tak, aby ho pri značení mohol pretekár bez problémov prečítať. Čísla nižšie ako 31 a také, ktoré sa môžu zameniť (kódy 66, 68, 86, 98, 99) sa nesmú používať. Čísllice kódov sa odporúčajú čierne na bielom podklade, vysoké 50 – 100 mm, hrúbka čiary 5 – 10 mm. Horizontálne umiestnené čísla nesmú umožniť pretekárovi ich zlú interpretáciu.

13. 5. Lampión sa skladá z troch štvorcov tvoriacich plášť trojbokého hranola. Každý štvorec s rozmermi 30 x 30 cm je uhlopriečne rozdelený tak, že polovica je biela a polovica oranžová (môže byť aj červená). Aspoň dva biele trojuholníky majú priliehať jednou odvesnou k hornému okraju plášťa hranola.

13. 6. Lampión sa umiestňuje na miesto, označené v mape spôsobom podľa čl. 10. 2. Ak sa pretekár nachádza na tomto mieste, lampión musí byť viditeľný. Skutočné umiestnenie lampiónu musí byť v súlade s opisom KS.

13. 7. Hlavný rozhodca má právo na KS umiestniť rozhodcu, ktorý bude vykonávať značenie príp. kontrolu preukazov. Inak rozhodca nesmie pretekára zdržovať alebo rozptyľovať (viď čl. 23. 8.).

13. 8. Prítomnosť iných osôb (rozhodcov, fotografov a pod.) na KS je možná len so súhlasom hlavného rozhodcu a v sprievode osoby, ktorú určí hlavný rozhodca (viď čl. 23. 8.).

14. Pretekársky preukaz

14. 1. Pretekársky preukaz (skrátene "preukaz") slúži na identifikáciu pretekára a na preukázanie jeho prítomnosti na KS, v cieľi, resp. aj na štarte.

14. 2. Pretekárskym preukazom môže byť buď kartička z tvrdého papiera (“papierový preukaz”), popísaná v čl. 14. 4. až 14. 8., alebo elektronické pamäťové médium (“elektronický preukaz”) v prípade použitia elektronického systému razenia.
14. 3. Podrobnosti používania konkrétneho elektronického systému na pretekoch v rámci SZOŠ rieši Súťažný poriadok.
14. 4. Rozmery preukazu nesmú presiahnuť veľkosť 10 x 21 cm.
14. 5. Veľkosť políčok je minimálne 15 x 17 mm, odporúča sa 18 x 18 mm, číslovanie políčok musí byť zľava doprava, prvý rad políčok je umiestnený pri okraji preukazu.
14. 6. Preukaz okrem kontrolných políčok, označených poradovým číslom, musí obsahovať aj tri opravné políčka, označené R1, R2, R3.
14. 7. Pretekár má dostať preukaz v dostatočnom čase pred štartom aby mohol zaistiť jeho ochranu pred poškodením. Do políčok si môže vpísať opisy KS, priesvitne ich prelepiť a preukaz vložiť do ochranného obalu. Inak nesmie preukaz upravovať, popisovať a prepisovať. Vyvesovací kupón sa môže preložiť, nesmie sa však od preukazu oddeliť.
14. 8. Z organizačných dôvodov môžu byť preukazy so súhlasom hlavného rozhodcu pripevnené k mapám alebo byť ich súčasťou. So súhlasom hlavného rozhodcu je možné preukazy na určenom KS vymieňať. Spôsob výmeny musí byť uvedený v pokynoch.

15. Centrum pretekov, zhromaždisko pretekov

15. 1. Centrum pretekov (tiež „kancelária pretekov“) je miesto
 - kde sa uskutočňuje prezentácia pretekárov,
 - kde majú účastníci pretekov k dispozícii informácie k pretekom,
 - kde sa zverejňujú oficiálne výsledky pretekov.
15. 2. Centrum pretekov a zhromaždisko nemusia byť zhodné.
15. 3. Zhromaždisko je časť ostatného priestoru (podľa čl. 8. 2.), v ktorom sa zdržujú účastníci pretekov v čase medzi nulovým štartom a časom uzávierky cieľa (čl. 9. 19.). Na zhromaždisku sa obvykle nachádza cieľ pretekov a zverejňujú sa tu predbežné výsledky pretekov (čl.20.5.).
15. 4. Umiestnenie zhromaždiska a spôsob prístupu naň musí byť opísaný v pokynoch.

16. Štart

16. 1. Miesto štartu (pokiaľ nie je zhodné s mapovým štartom) má byť umiestnené tak, aby pretekár nevidel pred ním štartujúcich pretekárov odbiehať z mapového štartu.
16. 2. Pretekár je povinný byť v priestore štartu s dostatočným časovým predstihom tak, aby stihol vyštartovať v čase uvedenom v štartovej listine.
16. 3. Ak sa pretekár oneskorí na štart pri intervalovom štarte, štartuje v najbližšej možnej celej minúte (čl. 6.2.1.) tak, aby neštartoval súbežne (v rovnakej minúte) s iným pretekárom z vlastnej kategórie, pričom rozhodca na štarte zaznamená jeho nový štartový čas do štartovej listiny. Rozhodca na štarte postupuje rovnako voči všetkým oneskoreným pretekárom, posúdenie príčiny oneskorenia rieši čl. 16. 5.
16. 4. Ak sa pretekár oneskorí na štart pri hromadnom alebo hendikepovom štarte, štartuje okamžite.
16. 5. Po dobehnutí pretekára do cieľa hlavný rozhodca rozhodne, či sa pretekár oneskoril vlastnou vinou a ako štartový čas

sa počíta jeho pôvodný podľa štartovej listiny alebo či sa pretekár oneskoril vinou organizátora a ako štartový čas sa počíta jeho novopridelený štartový čas (čl. 16. 3.).

- 16. 6.** Mapu si pretekár berie sám v okamihu štartu, alebo po odštartovaní na mapovom štarte (viď čl. 10. 1.). Pretekár zodpovedá za to, že si zoberie mapu s označením svojej kategórie.
- 16. 7.** Ak pretekár po svojom odštartovaní nemá z akýchkoľvek dôvodov k dispozícii mapu s traťou svojej kategórie, rozhodca na štarte musí pripraviť správnu mapu a pretekára odštartovať znovu v novopridelenom čase.

17. Správanie sa počas pretekov a prechod KS

- 17. 1.** Pretekár sa na trati pohybuje sám, pričom sa má správať čo najtichšie. Pretekár nesmie do priestoru tratí brať psa.
- 17. 2.** Pretekár je povinný pomôcť zraneným účastníkom pretekov.
- 17. 3.** Vyznačené úseky trate musí pretekár absolvovať po celej ich dĺžke.
- 17. 4.** Za ochranu mapy voči poveternostným podmienkam zodpovedá pretekár. V propozíciách pretekov (čl. 5. 2.) musí byť uvedené, či budú mapy vode odolne upravené.
- 17. 5.** Pretekár, ktorý z akýchkoľvek dôvodov ukončil preteky bez toho, že prešiel cieľovou čiarou, musí čo najskôr ohlásiť svoju prítomnosť v cieľi, alebo hlavnému rozhodcovi a odovzdať svoj preukaz a mapu. Porušenie tohto pravidla má za následok disciplinárne konanie podľa čl. 25. 1.
- 17. 6.** Počas pretekov nesmie pretekár vstúpiť do zakázaných a nebezpečných priestorov, vyznačených na mape alebo špecifikovaných v pokynoch. Vstup pretekárov do zakázaných priestorov, vyznačených podľa čl. 12. 8. sa trestá diskvalifikáciou.
- 17. 7.** Pretekár musí používať na značenie prechodu cez KS vlastný preukaz.
- 17. 8.** Pretekár musí preukázať svoju prítomnosť na všetkých KS svojej trate v predpísanom poradí v pretekoch s určeným poradím KS. Je zodpovedný za to, že má v preukaze zaznamenanú svoju prítomnosť na KS.
- 17. 9.** Pretekár, ktorý stratil pretekársky preukaz, absolvoval alebo označil KS v nesprávnom poradí, s chýbajúcim, alebo neidentifikovateľným razením, je diskvalifikovaný.
- 17. 10.** Ak sa z preukazu nedá jednoznačne vyhodnotiť, že pretekár s určitosťou prešiel KS, ako dôkaz sa akceptuje iba záznam oficiálnou kamerou, alebo rozhodcom na KS, alebo dodatočné preverenie záznamu elektronického zariadenia na KS podľa čl. 17. 13.
- 17. 11.** Pokiaľ pretekárovi chýba označenie KS v preukaze bez jeho viny (poškodené alebo chýbajúce všetky značiace zariadenia na KS), nie je diskvalifikovaný.
- 17. 12.** V prípade použitia papierových preukazov a raziacich klieští platí:
- razenie musí byť viditeľne identifikovateľné,
 - razenie z KS musí byť v políčku, ktorého poradové číslo na preukaze zodpovedá poradovému číslu KS na trati príslušnej kategórie,
 - ak sa pretekár pomýli, opravné razenie musí urobiť do políčok preukazu, označených R1, R2, R3,
- 17. 13.** V prípade použitia elektronického zariadenia platí:
- Ak elektronické zariadenie nefunguje, pretekár je povinný si označiť vo vyznačenom mieste mapy (políčka označené R1, R2, R3) prechod KS klasickými kliešťami, v opačnom prípade je diskvalifikovaný.
 - Ak elektronické zariadenie na niektorom KS javí funkčné, ale pretekár nemá vo svojom preukaze záznam o prechode týmto KS, je diskvalifikovaný. Dodatočným preverením záznamu elektronického zariadenia na KS môže

byť pretekárovi uznaný správny záznam v prípade, ak je jednoznačne možné určiť číslo preukazu a čas záznamu. Dodatočné preverenie elektronickej jednotky na KS povoľuje hlavný rozhodca iba v tom prípade, ak preverenie nenaruší časový harmonogram pretekov.

18. Cieľ

- 18. 1.** Cieľový koridor je tá časť úseku od posledného KS do cieľa, ktorá je vyznačená vodorovne natiiahnutými páskami, povrazmi, ohrádkami a pod.
- 18. 2.** Cieľový koridor musí byť dostatočne široký a na posledných 20 m priamy. Cieľový koridor musí umožňovať bezpečný pohyb pretekárov s možnosťou predbiehania.
- 18. 3.** Cieľová čiara je kolmá na smer dobehu pretekárov. Označenie cieľovej čiary musí byť pre dobiehajúcich pretekárov zreteľné.
- 18. 4.** Po prejdení cieľovej čiary odovzdá pretekár svoj preukaz, alebo si označí prechod cieľom v cieľovej jednotke elektronickeho značiaceho zariadenia. a bez zdržiavania umožniť organizátorovi ďalšie elektronické spracovanie preukazu. Pretekár je povinný v určenom priestore za cieľovou čiarou odovzdať mapu. Spôsob a doba povinného odovzdávania máp, tiež čas a spôsob vydávania odovzdaných máp naspäť pretekárom musí byť uvedený v pokynoch.
- 18. 5.** Pretekár, ktorý neprejde cieľom s mapou, bude diskvalifikovaný.
- 18. 6.** Do odštartovania posledného pretekára musí organizátor v cieľi zabezpečiť odoberanie máp dobehnutým pretekárom.
- 18. 7.** Pri použití elektronickeho značiaceho zariadenia je pretekár povinný zaznačiť prechod cieľovou čiarou v cieľovej jednotke a bez zdržiavania umožniť organizátorovi ďalšie elektronické spracovanie preukazu. Nesplnenie povinností pretekára uvedené v čl. 18. 4. a 18. 7. môže organizátor trestať diskvalifikáciou.
- 18. 8.** Preteky pre pretekára končia prejdením cieľovej čiary. Bez povolenia hlavného rozhodcu sa pretekár nesmie pred uzávierkou cieľa (čl. 18. 11.) vracat' do priestoru tratí (čl. 8. 2.).
- 18. 9.** Výnimkou z čl. 18. 8. je situácia v pretekoch štafiet, keď ostatní členovia štafety môžu sprevádzať pretekára posledného úseku (finišmana) od posledného KS do cieľa, pričom svojím konaním nesmú obmedzovať ostatných dobiehajúcich pretekárov a nesmú prejsť cieľovou čiarou.
- 18. 10.** Na pretekoch v OB musí byť v priestore cieľa zabezpečená prvá pomoc.
- 18. 11.** Preteky sa končia uplynutím času uzávierky cieľa (čl. 9. 19.).

19. Preteky štafiet

- 19. 1.** V pretekoch štafiet absolvujú pretekári svoju trať individuálne bezprostredne za sebou a platia pre ne pravidlá pretekov jednotlivcov. Štart bežcov na prvých úsekoch štafiet v príslušnej kategórii je hromadný.
- 19. 2.** Trate pre preteky štafiet musia byť skombinované tak, aby celková dĺžka trate, po súčte všetkých čiastkových úsekov medzi KS navzájom, bola pre každú štafetu v príslušnej kategórii rovnaká.
- 19. 3.** Odovzdávka je činnosť pretekárov pri odovzdávaní štafety, ktorá sa uskutočňuje dotykom medzi pretekármi alebo odovzdaním mapy v určenom priestore. Pretekár čakajúci na odovzdávku je povinný sledovať dobeh predchádzajúceho člena svojej štafety. V prípade, že organizátor zabezpečuje hlásenie dobiehajúcich pretekárov, nenesie zodpovednosť za to, ak z dôvodu zlyhania hlásenia nebude ktorýkoľvek z nasledujúcich pretekárov pripravený na štart svojho úseku.

- 19. 4.** Ak pretekár po svojom odštartovaní nemá z akýchkoľvek dôvodov k dispozícii mapu na svoj úsek, hlavný rozhodca zastaví tejto štafete meranie času. Vzápätí organizátor musí pripraviť správnu mapu a pretekára odštartuje nanovo. Čas čakania na mapu sa do času štafety nepočíta. Takáto štafeta môže vyhrať preteky, aj keď jej finišman nedobehne v rámci kategórie do cieľa ako prvý (viď čl. 21. 6.).
- 19. 5.** Štafeta je diskvalifikovaná, ak v priebehu pretekov príde k zámene pretekárov na jednotlivých úsekoch štafety oproti štartovej listine.

20. Meranie času a predbežné výsledky

- 20. 1.** Časomera pretekov je tvorená hodinami (alebo iným časomerným zariadením, spĺňajúcim rovnakú funkciu) na štarte a v cieľi pretekov.
- 20. 2.** Vzájomná odchýlka hodín na štarte a v cieľi môže byť maximálne 1 sekunda v priebehu 5 hodín.
- 20. 3.** Cieľový čas sa meria na cieľovej čiare v okamihu, keď pretekár hrudňou pretne pomyselnú zvislú rovину, preloženú cieľovou čiarou. Čas sa meria na celé sekundy. Pri pretekoch v šprinte sa odporúča merať s presnosťou na desatiny sekundy. Pri použití elektronického snímacieho zariadenia sa cieľový čas môže určiť zaznamenaním v elektronickom snímacom zariadení, umiestnenom na cieľovej čiare. Na meranie cieľového času musia byť použité dva nezávislé meracie systémy.
- 20. 4.** Výsledný čas je rozdiel cieľového a štartového času. Uvádza sa v minútach a sekundách, príp. v hodinách, minútach a sekundách. (Ak napríklad pretekár dobehol do cieľa v čase 132:39, pričom štartoval v čase 58, znamená to, že jeho výsledný čas je 74:39, príp. 1:14:39.) Výnimkou môžu byť preteky v šprinte – viď čl. 20. 3.
- 20. 5.** Výsledné časy pretekárov je organizátor povinný počas pretekov priebežne zverejňovať (vyvesovať) na zhromaždisku ako predbežné výsledky. Najneskôr 30 minút po plánovanej uzávierke cieľa musia byť zverejnené predbežné výsledky všetkých štartujúcich pretekárov.

21. Určovanie poradia, výsledková listina

- 21. 1.** Poradie vo výsledkovej listine sa určuje v rámci jednotlivých kategórií na základe výsledných časov.
- 21. 2.** Oficiálne výsledky (potvrdené, resp. podpísané hlavným rozhodcom) musia byť účastníkom pretekov primeraným spôsobom zverejnené najneskôr 4 hodiny po uzávierke cieľa.
- 21. 3.** Ak finálovej súťaži predchádzajú kvalifikačné preteky, musia byť oficiálne výsledky zverejnené najneskôr 30 minút po dobehnutí posledného štartujúceho pretekára v kvalifikácii.
- 21. 4.** Dvaja alebo viacerí pretekári s rovnakým časom sú vo výsledkovej listine uvedení s rovnakým umiestnením (nasledujúce umiestnenia, ktoré by im patrili, sa vynechávajú).
- 21. 5.** V pretekoch s hromadným alebo hendikepovým štartom určujú poradie cieľoví rozhodcovia.
- 21. 6.** V pretekoch štafiet je výsledné umiestnenie určené poradím dobehnutých pretekárov do cieľa na poslednom úseku s výnimkou situácie podľa čl. 19. 4.
- 21. 7.** Umiestnenie vo výsledkovej listine sa neprideľuje pretekárovi, ktorý je diskvalifikovaný, vzdal preteky, alebo jeho výsledný čas je vyšší ako časový limit (viď čl. 9. 18.).

22. Vybavenie pretekára

- 22. 1.** Organizátor môže predpísať oblečenie a obutie pretekárov, musí to však uviesť v propozíciách a pokynoch k pretekom.
- 22. 2.** Použitie a umiestnenie štartových čísel môže organizátor nielen vyžadovať, ale aj spresniť (na hrudi, chrbte, atď.). Odporúča sa maximálna veľkosť štartového čísla 25 x 25 cm s číslicami aspoň 14 cm vysokými. Pretekár nesmie štartové číslo prekladať ani inak upravovať.
- 22. 3.** Počas pretekov môže pretekár používať len tieto technické pomôcky:
- mapa a pretekársky preukaz (viď kapitola 14), opis KS
 - buzola, hodinky, športtester, svetlo, ochrana mapy
 - štartové číslo vydané organizátorom
- 22. 4.** Použitie akýchkoľvek iných pomôcok na uľahčenie orientácie alebo zvyšovanie rýchlosti je zakázané. Výnimku povoľuje len hlavný rozhodca (napr. z dôvodov pedagogických a metodických).
- 22. 5.** Pomoc pri behu alebo navádzanie na trati (osobou alebo elektronickým navigačným zariadením) nie sú povolené.

23. Fair play

- 23. 1.** Všetci účastníci pretekov v OB (čl. 4. 1.) sa musia správať poctivo a čestne. Pretekári sa musia rešpektovať navzájom, rešpektovať organizátorov, divákov a miestnych obyvateľov.
- 23. 2.** Všetci účastníci pretekov sa musia pred i počas pretekov pohybovať len v priestore, určenom organizátorom (čl. 8. 2.) a nesmú sa snažiť ovplyvňovať preteky. Do priestoru tratí môžu vstupovať len činovníci organizátora (čl. 4. 1.) a pretekári po svojom štarte, iné osoby len so súhlasom hlavného rozhodcu.
- 23. 3.** Používanie podporných prostriedkov a dopingových látok je zakázané (IOF Anti-Doping Rules). Testy je možné vykonávať podľa predpisu IOF, alebo podľa predpisov národného antidopingového orgánu. Pretekár nesmie byť pod vplyvom alkoholu.
- 23. 4.** Priestor pretekov by pred konaním pretekov nemal byť dlhšiu dobu prístupný pretekárom z dôvodu zamedzenia získania výhody poznania terénu oproti ostatným.
- 23. 5.** So súhlasom hlavného rozhodcu môže organizátor zverejniť informácie o priestore konania sa pretekov vopred. V takom prípade sú všetky pokusy o prieskum alebo tréning v danom priestore zakázané.
- 23. 6.** Pokiaľ nie je priestor pretekov dopredu zverejnený, musia všetci činovníci organizátora (čl. 4. 1.) o tejto skutočnosti dodržiavať prísne utajenie.
- 23. 7.** Pretekov sa nemôže zúčastniť pretekár, ktorý pozná terén tak, že by mal podstatnú výhodu oproti ostatným pretekárom. V prípade pochybností závisí toto rozhodnutie na hlavnom rozhodcovi. Práca na vyhotovení mapy sa považuje za podstatnú výhodu do prvého použitia mapy v otvorených (čl. 2.3.2.) pretekoch.
- 23. 8.** Rozhodcovia na KS nesmú napomáhať pretekárom pri dohľadávaní KS, musia byť ticho a byť ukrytí tak, aby nezľahčovali pretekárovi dohľadanie KS. Toto sa týka aj pracovníkov médií, nachádzajúcich sa na KS a v priestore pretekov.
- 23. 9.** Pretekár, ktorý ukončil preteky (čl. 17. 5. a 18. 8.), sa nesmie vrátiť do priestoru tratí pred časom uzávierky cieľa (čl. 9. 19.) a pomáhať ďalším pretekárom, ktorí už odštartovali, ale ešte neprešli cieľom. Porušenie sa trestá diskvalifikáciou.
- 23. 10.** Pretekár je povinný poznať význam tých značiek mapových noriem ISOM 2000 a ISSOM 2007, ktoré obmedzujú jeho pohyb na trati pretekov. Pohyb v zakázaných priestoroch a prekonávanie neprekonateľných prekážok je dôvodom na diskvalifikáciu pretekára.

24. Námietky a protesty

- 24. 1.** Pretekár má právo odvolať sa proti diskvalifikácii prostredníctvom námietky. Námietka môže byť podaná aj voči porušeniu týchto pravidiel alebo voči chybe organizátora. Na celoslovenských pretekoch v rámci SZOŠ musí v prípade pretekára, ktorý nedovŕšil 18 rokov, podať námietku, príp. protest osoba s platnou rozhodcovskou alebo trénerskou triedou podľa príslušných smerníc SZOŠ.
- 24. 2.** Námietka je konzultácia s hlavným rozhodcom o porušení pravidiel a predpisov.
- 24. 3.** Ak námietka nie je vyriešená k spokojnosti namietajúceho, má tento právo podať protest. Námietka predchádza protestu.
- 24. 4.** Protest sa podáva písomne najneskôr do jednej hodiny po plánovanom čase uzávierky cieľa, pokiaľ sa netýka oficiálnych výsledkov.
- 24. 5.** Každý protest musí byť doložený vkladom podľa Súťažného poriadku.
- 24. 6.** Na pretekoch v rámci SZOŠ musí hlavný rozhodca po prijatí protestu zostaviť trojčlennú jury. Spôsob zostavenia jury a jej činnosť definuje Súťažný poriadok.
- 24. 7.** Na pretekoch mimo SZOŠ rozhoduje o protestoch hlavný rozhodca.
- 24. 8.** Námietka proti oficiálnym výsledkom musí byť podaná písomne do 7 dní od zverejnenia výsledkov podľa čl. 21. 2.
- 24. 9.** Na riešenie prípadných námietok voči oficiálnym výsledkom je organizátor povinný archivovať po dobu 60 dní od dátumu konania sa pretekov tieto dokumenty:
- štartová listina zo štartu,
 - cieľové protokoly,
 - zápis časov na cieľovej čiare,
 - pretekárske preukazy všetkých štartujúcich pretekárov, resp. pri použití elektronického merania času súbor so všetkými údajmi o načítaných pamäťových médiách všetkých štartujúcich pretekárov.

25. Porušenie športovo-technických predpisov

- 25. 1.** Pretekár, ktorý porušil pravidlá a predpisy, môže byť hlavným rozhodcom diskvalifikovaný alebo nahlásený na disciplinárne konanie. Pretekár sa proti diskvalifikácii môže odvolať prostredníctvom námietky alebo protestu podľa čl. **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.**
- 25. 2.** Funkcionár organizátora (čl. 4. 1.), ktorý porušil predpisy, je hlavným rozhodcom napomenutý, prípadne suspendovaný.
- 25. 3.** Hlavný rozhodca je povinný uviesť v protokole pretekov všetky porušenia pravidiel a predpisov vrátane ich postihov, a všetky podané námietky a protesty vrátane výsledkov ich riešenia.
- 25. 4.** Sekcia OB SZOŠ je v prípade pretekov v rámci SZOŠ povinná riešiť situáciu, ak z protokolu pretekov zistí závažné porušenie pravidiel a predpisov, na ktoré nepostačuje postih, udelený hlavným rozhodcom alebo jury.